

Läs och skriv om rymden

Enligt Lgr 22 och kursplanen i NO och SO ska eleverna i årskurs 1 - 3 arbeta med:

- Solsystemets himlakroppar och deras rörelser.
- Människan i rymden.
- Enkla fältstudier, observationer och experiment. Utförande och dokumentation av undersökningarna med ord, bilder och digitala verktyg.
- Några berättelser om hur naturvetenskaplig kunskap vuxit fram.
- Berättelser i antik och nordisk mytologi samt i samisk religion.

I läromedlet **Läs och skriv om rymden** presenteras strukturerade och tydliga sakprosatexter och arbetsuppgifter, som är kunskapskravsrelaterade enligt Lgr 22.

Eleverna får bl. a. läsa om *Universum, Galaxer, Vintergatan, Stjärnor, Stjärnbilder, Solen, Solsystemet, Merkurius, Venus, Jorden, Årstider, Dag och natt, Mars, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus, Pluto, Asteroider, Kometer, Meteoror, Månen, Månens faser, Månfärder, Månpromenad* och *Rymdfärder*.

I **Läs och skriv om rymden** integreras elevernas ämnes- och språkundervisning. De får möta ord och begrepp i beskrivande, förklarande, återberättande och instruerande texter. Eleverna utvecklar sina språkliga färdigheter och strategier, samt sitt ordförråd när de tolkar och arbetar med ord, begrepp, texter och fakta.

Eleverna får bl. a. läsa och skriva, återge innehåll, formulera frågor, arbeta med stödord, ordlistor, händelsekedjor och tankekartor, resonera och samtala. De får även observera, göra experiment, sammanfatta, jämföra, dra slutsatser och visa egen kunskap.

I **Läs och skriv om rymden** finns både illustrationer och fotografier i färg med förklarande bildtexter. Dessa ger eleverna ett tydligt bildstöd, vilket är viktigt ur ett specialpedagogiskt perspektiv.

Varje kapitel avslutas med elevuppgifter som lyfter fram naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga sammanhang, ord och begrepp, samt språkliga strategier och strukturer.

Läromedlet passar bra för undervisningen på lågstadiet. Det är även lämpligt för specialundervisning för elever med särskilda behov samt för nyanlända elever, som behöver träna vanligt förekommande ord och ämnesbegrepp.

Illustrationer Per-Anders Nilsson

Läs och skriv om rymden

Enligt Lgr 22 och kursplanen i svenska ska eleverna i årskurs 1 - 3 arbeta med:

- Gemensam och enskild läsning.
- Att återge delar av innehållet i olika texter.
- Gemensamt och enskilt skrivande. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Grundläggande textbearbetning.
- Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- Språkliga strukturer och normer.
- Strukturerade samtal.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande.
- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn.

Till läraren

Varje kapitel i **Läs och skriv om rymden** inleds med en längre sakprosatext eller faktatext där textens nyckelord är rödmarkerade. Vid sidan om texten finns illustrationer och fotografier, som ger eleverna ett tydligt bildstöd.

Till varje kapitel hör en arbetssida med varierande och fördjupande uppgifter.

Till den första texten om Universum får eleverna i uppgift att arbeta med en **Tankekart** där textens nyckelord är inplacerade. Eleverna får här träna sig på och lära sig en modell för att läsa, förstå, tolka, återberätta och skriva texter.

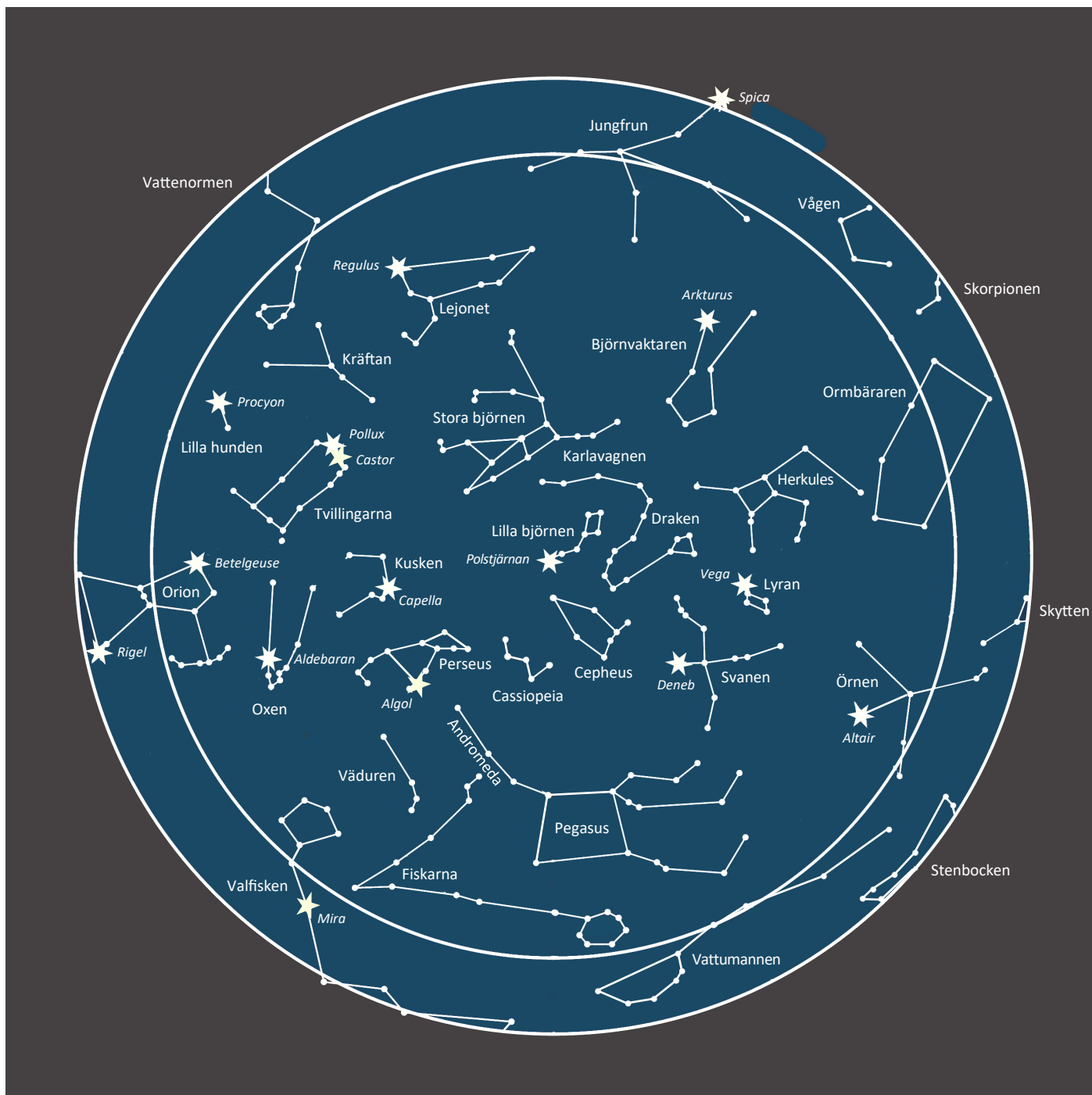
Som lärare kan du välja att göra en **Tankekart** tillsammans med eleverna för varje nytt kapitel eller för speciellt utvalda kapitel i läromedlet. Efterhand kan eleverna läsa och skriva texter i mindre grupper, i par eller enskilt.

När eleverna arbetar i mindre grupper eller i par kan de också få skriva frågor till varandra om textens innehåll. De kan även få tillverka **Förklaringsmemory** med nyckelord och förklaringar. Eleverna skriver först en ordlista med viktiga nyckelord. Därefter klipper de ut ordkort och skriver nyckelordet på ett kort och en förklaringen av ordet på ett annat kort. Sedan kan de spela memory tillsammans.

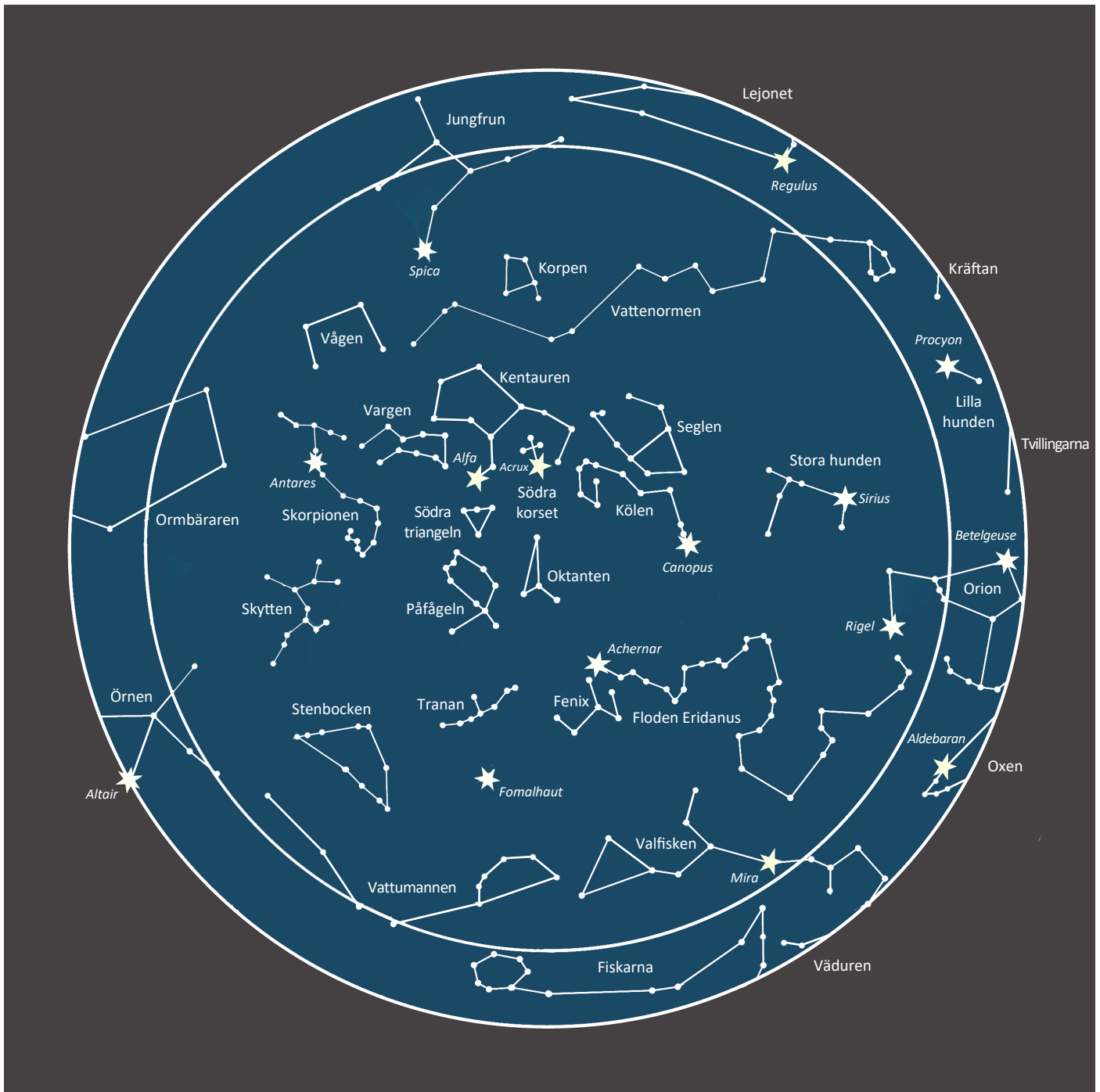
Varje elev kan få samla sina texter i **Min egen bok om rymden**. Låt eleverna rita bilder till sina texter. Ni kan avsluta ert arbete om rymden med en **Utställning** och en **Presentation**, där eleverna får visa upp sina böcker och bilder, berätta om sitt arbete, samt läsa upp sina texter för varandra eller för några inbjudna gäster.

Marie Tengnäs

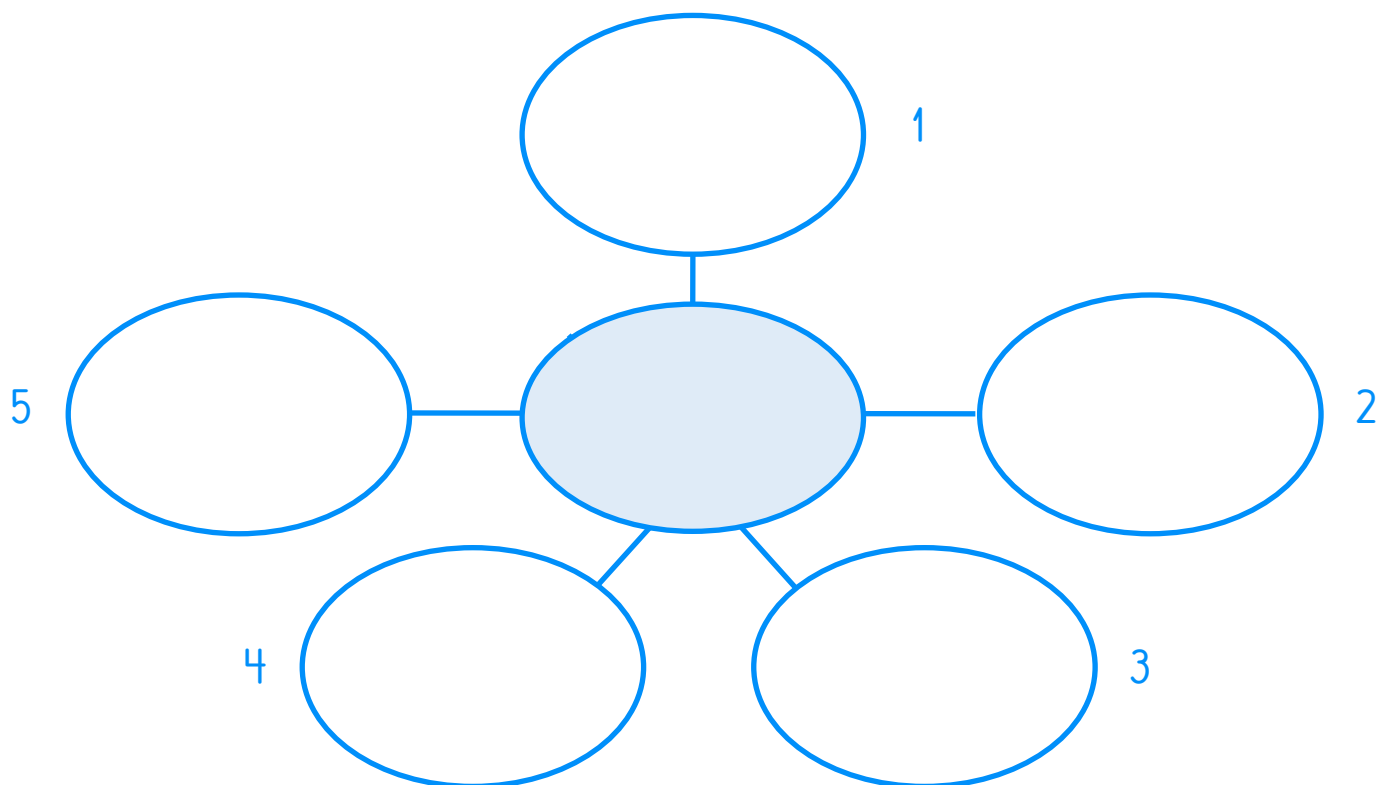
Norra stjärnhimlen

Södra stjärnhimlen

Tankekartan med fem fält

Tankekartan med sex fält

